

Наставном уметничко-научном већу

Високе школе – Академије СПЦ за уметности и конзервацију у Београду

ПРИМЕДБА

на Извештај и одлуку комисије за избор у наставничко звање доцента

за ужу уметничку област Црквене уметности – Цртање

(предмети Пластична анатомија и Цртање по моделу)

Уважени чланови Наставног уметничко-научног већа

Високе школе – Академије СПЦ за уметности и конзервацију,

Обраћам Вам се као један од кандидата и учесника Конкурса за избор у наставничко звање доцента (и као једини кандидат са Академије СПЦ; ОАС и МАС студије) са намером да јасно укажем на неправилности процеса одржаног конкурса, како бисте прилежно размотрили наведен предмет: најпре у складу са одлуком Статута Високе школе – Академије СПЦ за уметности и конзервацију на основу члана 35 Статута Високе школе и општих одредби документа Правилника (*Правилник о извођењу приступног предавања*) који је ступио на снагу одмах по решењу, на седници одржаној 13.3.2019. године – а који је у електронском формату као јавно доступан преузет са наше стране са сајта Високе школе – Академије СПЦ за уметности и конзервацију.

Сматрајући да сам, скупа са свим пријављеним кандидатима, тешко оштећен услед непоштовања академских норматива и протокола конкурса предвиђених јасним правилима у свим релевантним универзитетским и високошколским

инстанцама, не само по *Општим одредбама Правилника* Високе школе (од званичне објаве конкурса на сајту Високе школе – до самог закључења и објаве резултата) – а будући да нисам позван деловати у име наведених кандидата – надаље ћу разложно изложити личну импресију о повреди части под пуном моралном одговорношћу, а по спорним тачкама конкурса који није, испоставиће се, остао легитиман нити по једном члану *Правилника*: што је и објављени избор оставило упитним, уз све нејасноће које су пратиле спорни поступак и одлуке Комисије.

С тим у вези, приложена Примедба неће бити искључиво одраз личног револта и разложне фрустрације због тешке повреде (академског) угледа: већ и критички осврт на методику деловања нарочито једног члана Комисије, мр Жељка Комосара, који се забрињавајућим наступом, упркос позицији која није била председавајућа – строго оглушио о питање професорске етике, узимајући примат у незаконитом, опскурном и пасивно-агресивном испитивању кандидата обављеном иза затворених врата у просторијама Високе школе, обављајући комисијски „интервју“ (цитирам) – како је и нагласио обраћајући се кандидатима са другим чланом Комисије, мр Бисенијом Терешченко – сасвим противно *Статуту* и *Правилнику о приступном предавању* Високе школе, као и истим или сличним актима универзитетских и акредитованих високошколских установа Републике Србије: што је овим излагањем и предочено, у сврху стицања Вашег увида у некомпетентну и несавесну реализацију обавезе у пријемној пракси.

Обзиром да је на званичном сајту Високе школе уз објаву комисијске одлуке заведену као *Извештај о спровођењу конкурса за избор наставника* дана 3.9.2025. године (*Образац 3* потписан од стране секретара Високе школе, маг. правника Тијане Стаменовић), уједно остао доступан и додатак документу, *Издвојено мишљење поводом конкурса бр. 1152-1153 за ужу уметничку област Црквене уметности - Цртање* (регистрован као предмет 141/2, датума 5.9.2025. год.) – а потписника и аутора проф. др Марка Лађушића, редовног професора Факултета примењених уметности Универзитета уметности у Београду – текст наведеног мишљења овде преносим у целости, као академски преседан и часно, високоморално противљење спорном процесу који је, по личном убеђењу, сасвим угрозио институционални реноме значајне високошколске установе каква је Академија СПЦ увек и била, на понос свршених и садашњих студената који су већ неколико деценија делатношћу и репутацијом проносили њену славу у српској академској јавности: као и вишегодишњу сарадњу Високе школе и Факултета примењених уметности, кроз одазиве и реципрочна комисијска учешћа на конкурсима за избор у наставничка звања.

Издвојено мишљење редовног професора ФПУ Марка Лађушића гласи (цитирам преносећи текст документа под пуном моралном одговорношћу):

„Поштовани,

Издвојио сам мишљење тј. не слажем се са већинским ставом комисије која је предложила кандидата Михаила Мила Кулачића.

Разлози за то су скромне и магловите референце те погрешно фаворизовање вештина а не уметничких резултата! А незадовољан сам такође са конкурсом јер је кандидатима наметнут „Пријемни испит“ са тестирањем брзог цртања по моделу! То се будућим професорима не ради, нисам могао раније да реагујем на све ово јер Академију СПЦ не познајем нити правила која институција има, што се тиче других кандидата било их је са завидним уметничким биографијама и знањем па и са ваше школе и сигурно не би направили лош избор! На мој факултет ФПУ долазе студенти докторанди са Академије СПЦ и лепо се уклапају у наставу, а они су углавном млади наставници наведене институције и мислим све најбоље о њима али не познајем правила тј. мени су неприхватљива и не бих више желео да учествујем у раду ваше академије јер бих само био деструктиван и са другачијим ставовима!

Редовни професор ФПУ

Марко Лађушић“

Будући да се могу детектовати законске неправилности и након закључења конкурса а пре званичне објаве *Извештаја* комисије, напомињем да сам, попут осталих кандидата, и ту био предметом непоштовања протокола, обзиром да по *Правилнику о начину, поступку заснивања радног односа и стицања звања наставника и сарадника Високе школе Српске Православне Цркве за уметности и конзервацију у Београду*, а на основу члана 65. Закона о високом образовању и члана 35. ст. 1 тач. 15 *Статута* Високе школе - нико од кандидата није појединачно обавештен о резултату који је објављен у *Извештају* комисије.

Овим се, дакле, извесно спровела нечувена пријемна пракса, која је од саме објаве конкурса иницирала низ несавесних и недопустивих потеза званичних и за тај задатак задужених лица Високе школе, која су на непримерен начин стајала на располагању кандидатима живо заинтересованим за обавезе током конкурса: остављајући ми већ тада горки утисак о неправичном поступању које је угрожавало позицију равноправног учесника конкурса (или и будућег професора). То посебно

истичем, будући да сам сведочио, уз шта у свако доба могу позвати на одговорност и сведока крај себе, да су се званична лица Високе школе, у чему се нарочито истицао члан комисије мр Жељко Комосар, насупрот третману према осталим кандидатима – изабраном кандидату (предложеном у објављеном *Извештају*) још од подношења документације па и током конкурса, обраћали са видним и значајним уважавањем, љубазним адресирањем – изговарајући, наочиглед свих присутних, реплике попут „Изволите, Господине!“. Наглашавам да нити један од каидата, укључујући и моју маленкост, није ни изблиза искусио такав третман: пре, током и након последњег сусрета са члановима комисије, а након реализованог спорног интервјуа. Заиста не памтим такву, уочљиву академску дискриминацију: што ме је, па верујем и остале кандидате, остављало у збуњеном и сасвим дезоријентисаном стању – чиме се увелико назирало потирање *Кодекса о академском интегритету*, оном који је и Висока школа усвојила безусловно, на седници одржаној 28.12.2017. године, на основу члана 45. Статута Факултета. И у овоме је, као и у свему недопустивом – строги изузетак био поштовани професор Марко Лађушић.

Нарочито поражавајућ био је, дакле, целокупни предочени концепт конкурсне процедуре, и званично објављен на сајту Високе школе, који је од општезаконитог пријема у наставничко звање читав процес ставио у раван *пријемног испита* (како је одлично дефинисао уважени проф. Лађушић) – чиме је преседаном доведен у питање валидан комисијски избор, уз шта је основни критеријум (сем наведеног о процени цртачких вештина доказаних и еминентних уметника са највишим академским референцама, међу које убрајам и моју маленкост) до краја остао нејасан и служио искључиво у прилог коначно предложеном кандидату, не остављајући места за објективно и критичко разматрање општег доприноса које су кандидати одвећ реализованим оставили у аманет широј академској заједници – што сам и јасно истакао релевантним подацима о изведби уметничких дела и пројеката валоризованих са највиших инстанци: у стожерним институцијама српског академског света, науке и уметности. Томе додајем и наведен статус буџетског уписника докторских академских студија Факултета примењених уметности Универзитета уметности у Београду: као јединог који је као бивши студент Високе школе - Академије СПЦ постигао несвакидашњи и до сада незабележени успех.

Учешће на два међународна научна скупа, уз наведене публикације, стога, нису биле довољне за укупну оцену сходнију од најниже додељене кандидатима – 8 (*осам*), стављајући ме у ранг тек свршеног студента скромних референци, упркос завидној и утемељеној биографији. Овде напомињем, дакле, неоспорни и нашироко

утврђени уметнички, дидактички и теоретски потенцијал – уз јасне цртачке и стваралачке квалитете који су читљиви и при летимичном увиду у остварена дела презентована радном биографијом: највише у храмовима СПЦ у земљи и региону који носе статус националних споменика и споменика културе; пројектима који су деценију уназад подстицајно одобравани од стране Београдског завода за заштиту споменика културе, између осталог.

Бизарни *modus operandi* гласовитог члана комисије, мр Жељка Комосара, тако је након пријемног, цртачког дела конкурса, изведеног у једном атељеа Високе школе – подразумевао оно што нас је све редом довело у стање апсолутног шока: када нам је мимо сваког легитимитета, у ходнику пред канцеларијом Секретеријата, саопштено да ћемо индивидуално ступати у просторије учионице, „како бисмо обавили интервју“ (!) са члановима комисије иза затворених врата (!), упркос чињеници да је заинтересованој публици тек неколико минута (али и уочи конкурса) неколико пута саопштено да ће *моћи да присуствује* (очито опструираном) приступном предавању *сваког* од пријављених и присутних кандидата.

Упркос чињеници да ми је телефонским путем већ назначено (опет на недовољно разумљив начин) да ће комисија појединачно „испитивати“ кандидате у временском размаку од петнаест минута, цитирам, „јер *немају времена*“ и „*брзо ће они то*“ (!), ни у најгорем нисам очекивао - надајући се да су опскурна обавештења само плодом недопустиве несмотрености лица задужених за пласман информација кандидатима – да ће тако одиста и бити. Већ тада сам, и то напомињем, био сасвим решен да, упркос унапред предоченој опструкцији изађем пред комисију и инсистирам на одржавању приступног предавања које сам савесно и припремио импровизованом, ауторском темом, по дидактичкој и научној интуицији: што се по ступању у просторију у којој је обављен спорни интервју испоставило сасвим немогућим – надасве услед скандалозног понашања горепоменутог члана комисије који је, што сам лично искусио и накнадно чуо од осталих кандидата, готово гестаповским методом и пасивном агресијом наступио рафалом несувислих питања, у свему ме онемогућавајући да на било који начин *изразим* дидактичке квалитете и способности. Тиме је непобитно онемогућио и елементарну демонстрацију елоквенције и, врло својственог ми, реторског наступа и беседничког капацитета.

И све се наведено дешавало иза затворених врата, иза којих је горепоменути члан комисије себи дао за право да ме (као и друге кандидате потом) упита да ли знам шта је *thorax*: као да сам пред провером на пријемном испиту или студијама Медицинског факултета (!). Када сам по несумњивом сећању и познавању пластичне анатомије, ипак одговорио погрешно, да је по среди лепезасти мишић – уследио је одговор „да сам близу“, те да је у питању „грудни кош“. Уз скандалозно питање без законски предвиђеног присуства публике (које је по сведочењу осталих кандидата свима постављано), мр Жељко Комосар је низом неозбиљних опаски и доскочица сасвим нагрдио мој академски интегритет, остављајући за последицу тешку повреду достојанства. Колико је бесмислена, непрактична и (ауто)иронична била његова намера, све и да покушамо заборавити на етички академски кодекс – сведочи факат да су кандидати који су надаље ступали пред комисију знали шта је поменути *thorax* – обзиром да су били обавештени од стране кандидата ком је, након што је са мном обављен интервју, било постављено исто питање.

Од изузетне важности је и следећа чињеница: да је председавајућа Комисијом, мр Бисенија Терешченко, услед агресивног и непримереног понашања мр Жељка Комосара – њему сасвим препустила началствујућу улогу, постављајући тек које питање с почетка и краја „интервјуа“, док је проф. Марко Лађушић (бар у личном искуству) био готово не приметан и резервисан, при чему се већ тада, очито, недвосмислено изузео из бизарног процеса: на шта је и указао потоњи епилог тј. његов достојанствени револт изражен у наведеном документу *Издвојеног мишења*.

Та мучна слика је, извесно нашкодивши реномеу институције Високе школе, ишла и као савршена илустрација поступака свих свесних учесника недопустиве фарсе, који су знали или стајали иза кафкијанског расплета, уклопивши се савршено у прилог невероватном детаљу: да ме је о пропозицијама конкурса телефонским путем – а везано за цртачко надметање на скандалозном испиту цртачког умећа – обавестила *библиотекарка* (!) Високе школе (у име надлежних лица и по очитој директиви), дајући инструкције кандидатима да „од куће понесу материјал“ (!); уз опскурна образложења везана за технику, формат папира на којем се има радити – и дати концепт који је правдан некаквим моделом присутним у „руској“ наставничкој и пријемној пракси.

Уважени чланови Наставног уметничко-научног већа,

Позивам Вас на достојанство вољене ми институције коју академским светоназором и ауторитетом заступате: да будућом часном одлуком, као некад наши а свуда угледни професори, станете насупрот скандалозном процесу који прети да обезвреди све што Висока школа Академија СПЦ представља, у опасности да се несавесно повреди и углед наше Мајке Цркве, чији су великодостојници уз савесне чланове колегијума, на општу радост нас који смо поносна *Деца* факултета – обележили њено постојање и историју која не сме памтити академско непоштење: остајући симболом сваке универзитетске, културолошке и људске вредности.

Са особитим поштовањем,

Ваш мср Бојан Јуришић

У Београду

12. 9. 2025.